

Söndra och härska var en stor del av Romarrikets politiska strategi. Det gick ut på att så splittring mellan motståndarna som gjorde de lättare att besegra och styra. Redan från kapitel ett förankrade evangelisten Lukas sitt evangelium i världshistorien med referenser till Herodes den store och Kejsaren Augustus. Så varför får vi ytterligare en lång historisk referens i kapitel tre? En anledning är att belysa skillnaderna mellan Guds och världens uppfattningar om viktiga människor. Guds ord gick inte till de mäktige utan den gick till Johannes. Men det är nog också meningen att vi ska förstå att människorna som vallfärdade ut till öknen för att lyssna på Johannes brottades med en värld med stora splittringar och konflikter. Deras land var objektet av en Romersk söndra och härska operation. Folket stod inför konkurrerande gruppers idéer om vad som skulle medföra nödvändiga förändringar för att få slut på deras tids politisk oro.

Matteusevangeliets sätt att skildra denna händelse gör det tydligare då det står, "När [Johannes] såg att många fariseer och saddukeer kom för att bli döpta sade han till dem: »Huggormsyngel, vem har sagt er att ni kan slippa undan den kommande vreden?» Att peka ut både fariséer och saddukéer var som att fördöma både högern och vänstern i vår tid.

Folket som trotsade svårigheten att vandra ut till Johannes Döparen i öknen var inte ett harmoniskt gäng på vandring tillsammans. De kom från djupt splittrade uppfattningar om hur deras samhälle borde ha organiserats och styrts. Detta sätter Johannes barska ord i ett annat ljus, även om det inte frigör oss från att strunta i allvaret i hans budskap. Som en vän säger, är de flesta av oss inte elitsyndare i ett huggormsyngel. Dock kastar Johannes' strålkastare ljus på något som vi alla på olika sätt är snärjda i: mänsklighetens destruktiva impulser som kommer till uttryck på olika sätt. Oftast syns det inte genom uppenbart våld och förtryck (även om den

trenden verkar växa). Oftast syns det genom att vi älskar fel saker för mycket, eller älskar bra saker på fel sätt. Vi vet inte hur vi skall vara fria eller vad det betyder att leva som fria. Det är vad det betyder att vara en slav under synd eller en vanlig syndare.

Johannes Döparen var annorlunda – han var fri. Ute i öknen predikade han ett budskap om omvändelse som återupplivade hoppet bland människor som hade blivit allt tröttare på deras tids status quo. De drömde om en räddare, någon annan som skulle förändra läget, men glömde att de själva kunde spela en aktiv roll i förändringen som behövdes. Lukas berättar att folk från tre olika grupper sökte vägledning hos Johannes: vanligt folk som kunde dela med sig av kläder och mat. Tullindrivare som var mer bemedlade men utfrusna då de gjorde sig rika på andras bekostnad. Och soldater – människor med lite status som kunde hota med våld.

Gemensamt för Johannes svar till dessa grupper var vikten av att söka det goda för andra och inte bara sig själv. De skulle inte ta sig fram på andras bekostnad och där det var möjligt skulle de göra vad de kunde för att lyfta andra till deras nivå. Att göra så är en handling av tro. Det förutsätter att vår ultimata trygghet och välbefinnande kommer från Gud och inte från vår egen kraft, våra resurser eller den fördel vi har gentemot våra konkurrenter. Allt som vi kan skaffa av egen kraft kan bara skänka en ofullständig tröst eftersom något i oss säger att vi aldrig har tillräcklig mycket för att slappna av.

Gud har skapat oss för frihet. Han har skapat oss att vara vägbanare som delar Guds styrkande och befriande tröst med andra. Paulus öppnar sitt andra brev till de kristna i Korinth med budskapet att "[Gud] tröstar oss i alla våra svårigheter, så att vi med den tröst vi själva får av Gud kan trösta var och en som har det svårt."

Johannes Döparens ord kan verka svåra för oss men det fanns tröst i hans ord eftersom han talade sanna ord. För den som söker vägledning finns det få saker som är värre och mer bindande än falsk tröst.

I vår tid, modernitet och post-modernitet, finner vi det stötande att höra att vi kommer att bli dömda. Det var inte alltid så. Att våra liv har mening som vi inte själv skapar innebär att det spelar roll vad vi gör med våra liv. Guds ord av tröst genom profeten Jesaja, ”kungör att hennes trældom är över, att hennes skuld är sonad, att Herren straffat henne dubbelt för alla hennes synder” kan vara så motbjudande i våra öron för att vi är så vana vid falska tröster. Falska tröster gör oss till våra egna herrar som inte tål att höra när vi har tänkt eller gjort fel. Vi alla vet hur roligt det är att vara med människor som inte förmår att säga när de har gjort fel (ibland är vi de där människorna!). Allt det där är illa nog men det värsta med falsk tröst är att det inte hjälper oss att växa till Kristi avbild och det är målet för oss alla. Det var poängen från begynnelsen för de första människor. Det var inte att de skapades perfekta och föll från det utan de skulle växa under Guds omsorg.

Guds ord av tröst genom profeten Jesaja kom till Israels folk efter många långa år i fångenskap i Babylon. Gud skyddade inte längre dem från konsekvenserna av deras dåliga beslut. Det var meningen att de skulle vara annorlunda mot andra folkgrupper där förtryck och vidriga praxis som vi för länge sedan glömt var normativ. Men de ville inte vara annorlunda och de hamnade i fångenskap. Och där kom Guds tröstande ord till dem. Ett ord som manade till hopp och tillit genom att säga att även här i det svåra är ni Guds egendom och Gud har inte övergett er. Så ändra er uppfattning om Gud för Gud har inte ändrat sin uppfattning om er.

När Jesaja, Johannes Döparen och Paulus kallar oss till omvändelse är deras budskap inte att vi ska ändra våra vägar så att Gud kan tycka om oss igen. Deras budskap är "fatta att Gud älskar er och är aktiv i era liv och lev som om ni tror det. Lev som om ni tror att Gud älskar er för att Han gör det!"

Poängen som Paulus gör i Galaterbrevet grundar sig i den långa frälsningshistoria som förberedde vägen för Kristus. Den började med Abraham som trodde och följde Gud. Lagen som Moses gav kom 430 år efter Abraham och gavs som en slags resehandbok som skulle ge riktning. Till skillnad från Jesajas tid när folket inte ville följa lagens vägledning alls, hade de i Johannes Döparens tid släppt tron och fokuserade på lagen eller regelverket som de kunde följa på pricken. Därmed kunde de bestämma vem som var inne och vem som var ute. Det var den falska trösten av kontroll och att vara på den mäktiga sidan som folk sökte.

Paulus var upprörd för att något liknande var på väg att hända hos de kristna i Galatien. De frestades att släppa ansvaret att urskilja trons liv under Andens ledning i utbyte mot lagens regelverk där allt var svart och vitt. Deras frihet stod på spel. Paulus kallade galaterna, och han kallar oss, att varken splittras av jordiska kategorier eller tvingas till likformighet genom lagen. Lagen är visdom som bör hjälpa oss värna om varandras frihet så att vi inte skadar oss själva eller utnyttjar varandra. Trons liv handlar inte om att göra allt rätt. Det handlar om att ta emot kärleken och barmhärtigheten som ständigt flödar fram till oss från Gud och att upptäcka hur vi skall vara en kanal så att det kan flöda fram till andra genom oss.

Äkta tröst kommer från att se och erkänna vårt behov av det som ges fritt från Gud. När vi lär oss att ta emot det kommer vi per automatik att börja bana vägar för Herren till andra.

Detta är verk som pågår under hela vår livstid eftersom vår förvandling till Kristi likhet är hela livets arbete. Det börjar i det dagliga arbetet som är att vända sig bort från självfördömande och destruktiva tankar som säger att Gud inte finns och inte kan hjälpa oss. Vi får vända oss till Gud med tilltro till Guds goda intentioner för oss och alla andra. Där, i vändningen, får vi kraft från Anden att bära frukt som innebär att vi agerar hoppfullt. Sann tröst bottenar i vårt behov och Guds förmåga att ge oss styrkan vi behöver.

Åtgärderna som Johannes kallade människor till var frukterna av omvändelse. När vi älskar och hjälper andra, växer vår egen kärlek till Gud och en hälsosam kärlek till oss själva växer fram.

Jesus, som Johannes Döparen förberedde världen för kom. Han kommer till oss än som en äkta tröstare, och en dag kommer Han att komma med en eld som fullbordar den helgelse som vi trevar efter nu.

Hans rikets strategi är inte att söndra och härska utan det är att försona, förena och befria. Att tro på det kan få öknen i din själ att börja grönska redan nu så omvänd er, och tro på budskapet.